

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ" С. СМИЛЯН, ОБЩ. СМОЛЯН
с. Смилян 4770, ул. "Девети септември" № 60, ☎ 0877462310, e-mail: ousmilian@abv.bg

Утвърдил:.....
Лиляна Балийска
Директор:

Програма

**за предоставяне на равни
възможности и приобщаване на
децата и учениците от уязвими
групи
за учебната 2020/2021 година**

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и Наредба за приобщаващото образование (обн. - ДВ, бр. 86 от 27.10.2017 г., в сила от 27.10.2017 г.), приета от Педагогическия съвет на проведено заседание с протокол № 8 на 2020 г. и утвърдена със Заповед на директора с № 587/14.09.2020..г.

I. УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с учениците от ОУ “Св. Св. Кирил и Методий“ с. Смилян и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите

малцинства;

- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на

всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в ОУ “Св. Св. Кирил и Методий“ с. Смилян, съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди.

Подчинена е на основните приоритети в посока изграждане на образователна среда за разгръщането на потенциала на всеки ученик, за по-високо качество и по-добър достъп до образование и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

II. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в ОУ “Св. Св. Кирил и Методий“ с. Смилян за координатор е определен госпожа Елеонора Джикова-Боюклиева, която изпълняват функциите си съобразно Наредба за приобщаващото образование.

Общата подкрепа се осъществява от екип, ръководен от координатора, класния ръководител и ресурсен учител. Тя е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик. Общата подкрепа включва различна екипна работа между отделните специалисти, както и други дейности, подробно описани в Наредба за приобщаващото образование.

Общата подкрепа включва:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- допълнително обучение по образователни направления;
- занимания по интереси;
- включително чрез събиране на пълна информация от родителя за здравословното състояние на детето и за медицински изследвания и консултации;
- дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.

Допълнителна подкрепа

В ОУ “Св. Св. Кирил и Методий“ с. Смилян допълнителна подкрепа осигуряват двама ресурсни учители – г-жа Севдалина Кехайова и г-жа Невена Елева, както и помощник на учителя, който ще подпомага дейността през учебната 2020/2021 година.

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определен ученик. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;
- деца в риск.

II. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

През учебната 2019/2020 г всички ученици на територията на село Смилян са обхванати. Завършилите седми клас ученици продължават без изключение в по-горен етап.

В основно училище “Св. Св. Кирил и Методий“ село Смилян през учебната 2020/2021 година ще се обучават 115 ученици, разпределени в 7 паралелки. Поради образуването на смесени паралелки в целодневната организация на учебния ден ще бъде назначен помощник на учителя. През настоящата учебна година постъпват в първи клас двама ученици от уязвими групи. Обхващането им в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за тях и всички ученици е основна дейност за достъп до качествено образование. Учениците са с различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, с различен социален статус и различни етнически групи.

Това налага изграждането на един комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си.

В училището се предприемат политики в областта на:

- Интеркултурното образование;
- Умението за общуване с представители на различни култури;
- Съзнателно възпитаване на толерантни взаимоотношения;

Особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

При учениците се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.

В институцията са създадени условия за достъпна качествена грижа за учениците, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация и кариерно ориентиране след седми клас. При учениците се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес. Предвижда се паралел между интеркултурното образование и образованието на ученици със специални образователни потребности. И в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред

приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване е в ранното образование, достъпно за всички, независимо от социално-икономическия им статус, интелектуалните умения и възможности.

В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

III Цели

Целта на програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата от уязвимите групи е да се осигурят условия, даващи възможност на всички деца да се обучават заедно и да участват заедно в извънкласните занимания, независимо от техните способности, увреждания, заболявания, убеждения, етническа принадлежност, майчин език и т.н.

Приобщаването е процес на постоянно търсене на все по-добри начини за осъществяване на образованието, за да се отговори адекватно на разнообразието на обучаваните. В този план различията се приемат позитивно като стимул за подобряване на образованието на деца и възрастни.

Приобщаването е разкриване и отстраняване на бариерите. То включва събиране и оценка на информацията от различни източници, за да се планира и усъвършенства политиката и практиката на приобщаването. За стимулиране на творческия потенциал и решаване на проблемите се използват различни свидетелства.

Приобщаването е присъствие, участие и успех за всички учащи се. „Присъствието“ е там, където децата получават образование, като постоянно и редовно посещават училище.

Приобщаването слага особен акцент на тези групи деца, за които съществува риск от изолиране, изключени са от образование или са с недостатъчно добри резултати от обучението.

Системното и рационално организирано приобщаващо образование се основава на следните принципи:

- подкрепа на самостоятелната активност на детето,
- активно участие в образователния процес,
- вариативност при организацията на обучението и възпитанието,
- партньорски отношения с родителите

III Задачи

Основните задачи са свързани с обезпечаване на необходимите условия и субекти на приобщаващото образование:

1. Културно-образователна среда за приобщаване

Средата е източник за психично развитие за учениците. Тя им влияе много по-силно и непосредствено, отколкото на възрастните, и може да изпълни своите функции, ако е достъпна, отговаря на потребностите им, разширява начините за познание на света и личностно развитие.

2. Педагогическите специалисти

В разнообразната палитра от фактори, обезпечаващи образователното приобщаване, съществена роля има и отношението на педагогическите специалисти към учениците и готовността им чрез комплексни и координирани грижи да им оказват адекватна подкрепа за развитие.

3. Технологии за осъществяване на приобщаващото образование

За осъществяване на успешно приобщаващо образование всички педагогически специалисти следва да усвоят и развият нови стратегии и специфични технологии на педагогическо взаимодействие.

4. Сътрудничество със семейството и общността

Приобщаващото образование е немислимо без създаването и укрепването на двупосочни устойчиви връзки на образователната институция и семейството на основата на общия интерес за развитието на ученика.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

дейности	срок	отговорник	забележка
Определяне на координатор за организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие	Началото на учебната година	Директор	
Идентифициране на децата, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	Класни ръководители Учители ЦОУД	
Организиране на групи за занимания по интереси	постоянен	Класни ръководители Учители ЦОУД	При наличие на интерес от учениците
Дейности на училищната библиотека, свързани с изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация	постоянен	Класни ръководители Учители ЦОУД	
Стимулиране участието на ученици с изявени дарби в състезания и олимпиади	постоянен	Учители Учители ЦОУД	
Включване на ученици от уязвимите групи в проектни дейности, училищни и извънучилищни мероприятия	постоянен	Класни ръководители Учители ЦОУД	
Оценка на потребности на децата със СОП.	постоянен	Класни ръководители Учители ЦОУД	
Разглеждане на теми, свързани с превенция на насилието и тормоза	постоянен	Класни ръководители Учители ЦОУД	По програма, съобразена с графика за провеждане на Час на класа

Провеждане на обучения, свързани с превенция на агресията и тормоза и за развитие на толерантност във взаимоотношенията	постоянен	Външни лектори	При необходимост и по програма, съобразена с графика за провеждане на Час на класа
Оценка на потребността от допълнителна подкрепа на деца и ученици в риск, с хронични заболявания и тези с изяви дарби	При необходимост, не по-късно от 3 месеца от разпознаване на потребността от извършване на оценка	Екип за личностно развитие, сформирани за конкретния случай	
Осъществяване на конкретна обща и допълнителна подкрепа, проследяване на напредъка, корекции в плана при необходимост	Оценка на напредъка в края на първи и края на втори учебен срок	Екип за личностно развитие	
Награждаване на ученици	постоянен	Директор, класни ръководители	При и по определен повод за поощрение
Кариерно ориентиране и консултиране	постоянен	Класни ръководители Учители ЦОУД, Външни кариерни консултанти	
Ресурсно подпомагане	постоянен	Ресурсни учители	
Партньорство с родителите за справяне с проблемното поведение на децата им и приобщаване към средата на училището	постоянен	Класни ръководители координатор	
Сформиране на екипи за допълнителна подкрепа	постоянен	Координатор	
Взаимодействие с РЦПППО и ЦПЛР град Смолян	постоянен	Координатор	при необходимост

Изготвили:

1.Ненко Кехайов – старши учител